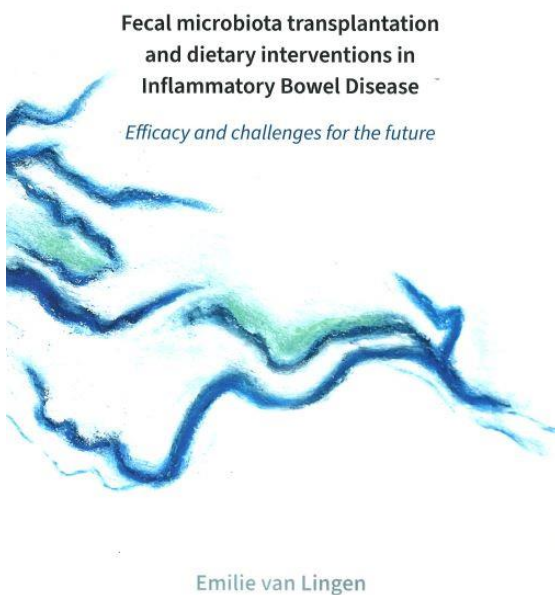

Samenvatting van het proefschrift

E. van Lingen
"Fecal microbiota transplantation and dietary interventions in Inflammatory Bowel Disease; efficacy and challenges for the future"

Promotiedatum: 12 september 2023
Universiteit: Universiteit Leiden

Promotor:
Prof. dr. ir. H.W. Verspaget

Copromotores:
Dr. A.E. van der Meulen – de Jong
Dr. J.J. Keller

De ziekte van Crohn (CD) en colitis ulcerosa (UC) zijn chronisch inflammatoire darmziekten (IBD). Ondanks dat er de laatste jaren significante stappen zijn gezet in de medicamenteuze behandeling van IBD, ervaart een groot deel van de IBD patiënten klachten van aanhoudende ontsteking en bijwerkingen van de behandeling, wat de noodzaak voor het zoeken naar nieuwe behandelingsopties onderstreept.

Analyse van het microbioom bij patiënten met UC laat zien dat patiënten met actieve ziekte een verminderde diversiteit aan bacteriën hebben, waarbij bepaalde pro-inflammatoire bacteriën de overhand lijken te hebben. In dit proefschrift worden de uitkomsten gepresenteerd van een Europese cohort studie, waarbij de effectiviteit van fecustransplantatie in patiënten met een recidiverende *Clostridioides difficile* infectie en tevens IBD wordt beschreven. Ook de resultaten van de FECBUD studie worden beschreven, waarbij 24 patiënten met UC in totaal 4 fecustransplantaties hebben ondergaan, gerandomiseerd wat betreft de voorbehandeling middels budesonide versus placebo. Uit deze gerandomiseerde pilot studie blijkt dat budesonide voorafgaand aan FMT niet zorgt voor een hogere innesteling van gezonde donorbacteriën, en een hogere innesteling van gezonde donor ontlasting niet lijkt te zorgen voor betere klinische

uitkomsten. Het transplanteren van specifieke bacteriën lijkt dan ook van groter belang dan alleen het resetten van een aangetast microbioom.

Naast het manipuleren van het microbioom, is er de laatste jaren steeds meer aandacht voor de invloed van voeding en leefstijl op het ziektebeloop van IBD patiënten. In dit proefschrift wordt de prevalentie van NAFLD bij IBD patiënten onderzocht en beschrijven we de (moeizame) implementatie van het CDED + PEN dieet in volwassen IBD patiënten. Daarentegen zien we dat leefstijlinterventie gebaseerd op het mediterrane dieet goed te verdragen en goed vol te houden is voor IBD-patiënten met ziekte in remissie.

Door ons te richten op zowel de ontsteking die de klachten van IBD veroorzaakt, als op de onderliggende pathogenese die deze ontsteking aanstuurt middels het introduceren van een gezond microbioom en een gebalanceerde leefstijl, hopen we een (kleine) stap voorwaarts gezet te hebben richting een toekomst met een betere kwaliteit van leven voor patiënten met IBD.